

Etika

Etiku budeme chápat velmi široce, takže do ní zahrneme celý svět lidských aktivit. Budeme trvat na tom, že i takové aktivity člověka, které se zdají být záležitostí výhradně technickou, jsou vždycky zapojeny o širších kontextů, v nichž nutně nabývají kvalit morálních a etických. Základní otázky etiky a etičnosti tedy sahají všude tam, kde člověk žije a něco podniká (nebo naopak nepodniká, ač by měl): v politice, ve vědě, v umění, v denní práci, v soukromém životě, všude. To ovšem neznamena, že všechny tyto aktivity nemají ještě jiné stránky, jiné aspekty než etické. Technický problém např. nevyřešíme na základě etické rozvahy; nicméně jakékoli uplatnění techniky v životě jednotlivce i společnosti má také etickou dimenzi. Etická odpovědnost člověka nikde nekončí, nikde nemá své hranice. Je proto nezbytné se pokusit pojmově vymezit povahu tohoto aspektu, aniž bychom pro něj vyhrazovali nějakou speciální oblast, sféru lidského života a myšlení, která by sice měla svou specifičnost, ale která by k ostatním sférám přistupovala jen jaksí „zvenčí“.

(Berlín, 930304-1)

[Jde o rozšíření prvního bodu přípravy na přednášku „Überlegungen über einige Grundfragen der Ethik in Anknüpfung an Masaryk, Rádl und Hromádka“, která se odehrála v Dejvicích 5. září 1991 - pozn. red.]